

κλήσων οὔτε νὰ προκαλέσῃ κρίσιν, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ γνωρίσωσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους τὴν ἀκριβῆ κατὰστασιν καὶ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς θυσίας αἱ ἐπιβάλλει. Ἀποφασισθείσης ἐπὶ τούτῳ μυστικῆς συνεδριάσεως τὴν ἐπιούσαν, τρίτην, οἱ ὑπουργοὶ ἔδωκαν τὰς ἀπαιτούμενας ἐξηγήσεις, ὁ μὲν πρωθυπουργὸς Ἐτέμ πασσᾶς γενικώτερον, μερικώτερον δὲ ὁ ὑπουργὸς τοῦ πυροβολικοῦ Δαμάτ Μαχμούτ πασσᾶς ἐξ ὀνόματος ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ ἀπουσιάζοντος ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν Ρεούφ πασσᾶ, παραστήσας ὅτι 575 τάγματα παρετάχθησαν ἤδη κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἐκ δὲ τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ πυροβολικοῦ χορηγηθείσης πιστώσεως τὸ ἥμισυ μόνον ἔδαπανήθη, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Σερβέρ πασσᾶς, ἐκθεὶς τὴν πολιτικὴν κατὰστασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἀνακωχῆς, ἧς ἠγνόει εἰσέτι τοὺς ὅρους. Αἱ ἐξηγήσεις αὗται τῶν ὑπουργῶν ἐνεθάρρουν ἐν μέρει τοὺς βουλευτὰς καὶ ἡ κρίσις ἀπεσοδῆθη.

Ἐν τούτοις τὸ πνεῦμα τῆς μομφῆς ἐπεκράτησε καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς τετάρτης, τοῦ βουλευτοῦ Ἀργυροκάστρου κ. Χαρίτωνος αἰτήσαντος νὰ δοθῇ λόγος διὰ τὴν διαγωγὴν τῶν στρατηγῶν Σεδκέτ καὶ Μεχμέτ Ἀλῆ, ἣν θεωρεῖ ὡς παρὰ τὴν τῆς πτώσεως τῆς Πλέβνας, πολλῶν δὲ ἄλλων βουλευτῶν κατὰμεμψαμένων τοῦ συμβουλίου τοῦ κράτους ὡς εἰσάγοντος νομίσματα ἐπιψηφισθέντα περίπου καὶ παραιτίου γινομένου τῆς ἀπωλείας πολυτίμου χρόνου.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ ὀμόρου βασιλείου τῆς Ἑλλάδος οὐδαμῶς μετεβλήθη, ὡς παρὰ τινων προελέγετο. Ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ τοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ τὰς παρασκευὰς αὐτῆς, ὅπως ἐτοίμη ᾖ πρὸς τὰς ἐνδεχομένας περιπετείας κατὰ τὴν λύσιν τῶν συνεχομένων μετὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης παντοειδῶν ζητημάτων, ὧν πολλὰ ζωτικώτατά εἰσι διὰ τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος. Ἐπὶ τούτου καὶ ἐν Ἀθήναις ἐπανειλημμένα συγκροτοῦνται συμβούλια, ὁ δὲ βασιλεὺς Γεώργιος διὰ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι στρατόπεδον ἐξαίρει τὸ φρόνημα τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ προσωρινῇ ὀργανώσει τοῦ στρατοῦ τούτου ἔδαπανήθησαν 1,230,841 δραχμαί, κατὰ τὸν ἐσχάτως ὑποβληθέντα προϋπολογισμόν, ὅστις ὑπολογίζει διὰ τὴν ἐνεστῶσαν χρῆσιν τὰς μὲν προσόδους τοῦ κράτους εἰς 42,859,970 δραχμάς, τὴν δὲ δαπάνην εἰς 40,802,176, ἥτοι περίσσευμα ἐκ 2,057,794 δραχμῶν.

Δύο λυπηρὰ ἀγγέλματα κλείουσι τὸ ἔτος τοῦτο. Τὸ πρῶτον ὁ θάνατος τοῦ περιφανοῦς ἰταλοῦ στρατηγοῦ Λαμάρμορα, ὅστις ἤγε τὸν σαρδικὸν στρατὸν ἐν Κριμαίᾳ καὶ τοὺς ἰταλικοὺς στρατοὺς ἐν Σολφερίνῳ καὶ ἐν Κουστότσα, ἀποθανόντος τῇ 24/5 ἰανουαρίου, τὸ δὲ δεύτερον ὁ θάνατος τοῦ Βίκτορος Ἐμμανουήλ, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ἰταλικῆς ἐνότητος καὶ πρώτου ἐν Ῥώμῃ βασιλέως τῆς ἠνωμένης Ἰταλίας, ἀποθανόντος τὴν 28/9 ἰανουαρίου, τὴν αὐτὴν κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ἡμέραν καθ' ἣν πρὸ πέντε ἐτῶν ἀπέθνησκειν ἐξόριστος ἐν Σισλεχούρστη ὁ μέχρι μὲν τινος συναθλητῆς, εἶτα δ' ἀντίπαλος αὐτοῦ Ναπολέων ὁ Γ'.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Ἀπαισίας διὰ τὴν ὀθωμανικὴν ἄμυναν εἰδήσεις ἐκόμισεν ἡμῖν ἡ ἐβδομάς αὕτη. Οἱ τελευταῖοι φραγμοὶ τῆς ἐπὶ Θράκην ῥωσικῆς ἐπιδρομῆς κατέπεσαν καὶ ἀθρόα τὰ ῥωσικὰ στίφη εἰσελαύνουσι τὰ μὲν ἐν τῇ δυτικῇ Θράκῃ παρὰ τὸ Τατάρ παζαρτζίκ, τὰ δὲ ἐν τῇ βορείῃ παρὰ τὴν Ἑσκή Ζαγαράν καὶ τὴν Γενί Ζαγαράν. Ἡ τουρκικὴ ἄμυνα, ἥτις τοσοῦτον διεκρίθη ἐν Βουλγαρίᾳ δὲν ἐφάνη, οὐκ οἶδαμεν ἔτι ὅπως, ἀξία ἑαυτῆς ἐν Θράκῃ, οὐδ' ἴσχυσε νὰ κρατήσῃ ἐπὶ πολὺ τοὺς ἀνυπερβλήτους λογιζομένους φραγμοὺς τοῦ δυτικοῦ καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Αἴμου.

Ἀγνοοῦμεν εἰσέτι ἐκ τίνος γεγονότων φορᾶς ὁ στρατὸς τῆς Σοφίας ἐξηναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰς ἐν Καμαρλί θέσεις αὐτοῦ, ἐνθα ὁ Αἶμος εἰς ὕψος αἰρόμενος δισχιλίων ποδῶν ἀνυπέρβλητός ἐστιν ἐπιδρομικῇ δυνάμει καὶ διὰ μικρᾶς ἔτι ἀμύνης. Δυνάμεθα ὁμῶς

εικάσαι ἐκ τῶν ἀτελῶν πληροφοριῶν, ὅς τὰ ἐπίσημα τηλεγραφήματα δίδουσιν, ὅτι περιστροφικῇ τις κίνησις προῦκάλεσε τὴν ἐκκένωσιν τοῦ Καμαρλί καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Ῥώσσιων κατάληψις θέσεων, αἵτινες ἀνεπίθatoi λογιζόμεναι, κατὰ τὴν ἀφελῇ ὁμολογίαν στρατηγῶν τινῶν, δὲν ἐξησφαλίσθησαν δεόντως.

Ἡ ἐκκένωσις τοῦ Καμαρλί καὶ ἡ εἰς Πετρίτς πρὸς νότον τῆς Σλατίτσας ὑποχώρησις ἤρξατο τὴν 19/31 δεκεμβρίου, μέγαν δὲ διέδραμεν ὁ ὑποχωρῶν τουρκικὸς στρατὸς κίνδυνον παντελοῦς κυκλώσεως καὶ ὀλεθρίας καταστροφῆς, κίνδυνον, ἀφ' οὗ ἐλυτρώθη ἰδίᾳ διὰ τῆς ἰκανότητος τοῦ Βαϊκερ πασσᾶ, ὅστις ἄγων τὴν ὀπισθοφυλακὴν ἐπροστάτευσε διὰ καρτερικῆς πανημέρου ἀμύνης τὴν ὑποχώρησιν ταύτην. Ἀλλὰ καὶ οὕτω ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ ἐκ τῶν 39 αὐτοῦ τηλεβόλων τὰ 10, καθὼ κατὰ πόδας ὑπὸ τῶν Ῥωσσιῶν στρατευμάτων ἀκολουθοῦμενος.

Μόλις ἀφικόμενος εἰς Πετρίτς ὁ ὀθωμανικὸς στρατὸς προσεβλήθη τῇ 21/2 καὶ μετὰ μάχην μὴ ἀποκλίνασαν ὑπὲρ τῶν ὀθωμανικῶν ὀπλῶν ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ αὖθις πρὸς νότον τοῦ Ὀτλούκιοι, τὴν πρώτην ἐστίαν τῆς βουλγαρικῆς ἐπαναστάσεως, κατ' ἀπρίλιον τοῦ 1876 ἔτους. Καὶ δὲν ὑπάρχουσι μὲν ἔτι εἰδήσεις τί ἐγένετο μετὰ τὴν δευτέραν ταύτην ὑποχώρησιν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ τρίτη τοιαύτη ἐγένετο, καθύστερον ἀγγέλλεται ὅτι οἱ Ῥῶσσοι τετράωρον ἀπείχον ἀπὸ Τατάρ παζαρτζίκ ὁδόν.

Αἱ ὑποχωρήσεις αὗται ἐπὶ ἡνεγκον καὶ τὴν τῆς Σοφίας ἐκκένωσιν, τὰ δὲ Ῥωσσιῶν στήρη ἀθρόα ἐξεχύθησαν καθ' ἅπασαν τὴν ἀπὸ Σοφίας καὶ Ἰχτιμάν ὁδόν καὶ προήλασαν μέχρι Σμακοβίου, ὅπερ ἐκινδύνευε νὰ καταληφθῇ ἢ καὶ κατελήφθη.

Ἡ ἀτυχὴς τοῦ δυτικοῦ Αἰμοῦ ἄμυνα προῦκάλεσε κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τῆς ἐβδομάδος τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ Σαυλεβμάν πασσᾶ ἀπὸ τῶν καθηκόντων τῆς ἀρχιστρατηγίας, ἀνατεθέντων τῷ ὑπουργῷ τῶν στρατιωτικῶν Ρεούφ πασσᾶ, ἐσχάτως δὲ καὶ τὴν παντελῇ

αὐτοῦ ἀνάκλησιν ἀντικαταστάντος ἐν τῇ ἀμύνῃ τοῦ Αἰμοῦ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ πασσᾶ. Οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι τῶν περὶ Σοφίαν καὶ Σμακοβίον μερῶν πανοικεῖ ἤρξαντο μεταναστεύοντες, ἐννεακισχίλιοι δὲ τούτων εὐρίσκοντο ἐσχάτως ἐν Τατάρ παζαρτζίκ ἐξ ἐφόδου τὰς σιδηροδρομικὰς ἀμαξυστοιχίας καταλαμβάνοντες ὅπως διασωθῶσιν εἰς Ἀδριανούπολιν ἢ Κωνσταντινούπολιν.

Τούτων κατὰ τὸν δυτικὸν Αἶμον γινομένων, οἱ Ῥῶσσοι νέαν παρεσκευάζον διάβασιν τοῦ ἀνατολικοῦ Αἰμοῦ. Ἦδη ἀπόπειρα τοιαύτης διαβάσεως ἐγένετο ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος κατὰ τὴν παράδον Τρωγιάν πρὸς βορρᾶν τῆς Φιλιππουπόλεως. Ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα αὕτη ἦν ἰσως ἀπλοῦς ἀντιπερισπασμὸς ἢ δὲ ἀληθὴς διάβασις ἐμελλε νὰ γείνη ἐκ τῶν παρὰ τὴν Σίπκην παρόδων. Ἦδη ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ληγούσης προσεβλήθη ὑπὸ τῶν Ῥωσσῶν τὸ Ἀχμετλί, πλησίον τῆς Ἐλένης, ἐπίκαιρος θέσις καθὼ δεσπόζουσα πρὸς βορρᾶν τοῦ Χαίν μπογάζ καὶ τῶν παρ' αὐτὸ παρόδων, ταυτοχρόνως δὲ διήρχοντο τὸν Αἶμον διὰ τῆς παρόδου Τριάθνου καὶ ἄλλων Ῥωσσιῶν τάγματα, ἅπερ ἀνέρχονται ἤδη λέγεται, εἰς 60. Ἡ Ῥωσσιῶν αὕτη στρατιὰ κατέλαβε τὸ Μουχλίσ, ἐκεῖθεν δὲ ὁρμωμένη τὸ Καζανλίκ προσέβηκεν ἐκ τῶν νώτων τὸν τουρκικὸν στρατὸν τῆς Σίπκας. Καὶ δὲν ἠγγέλθη μὲν ἔτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκεῖ συγκροτηθείσης μάχης, ἀλλὰ γινώσκομεν ἤδη ὅτι ἐκ Καζανλίκ οἱ Ῥῶσσοι προελάσαντες ὑπερέβησαν ἤδη τὴν Ἑσκι Ζαγαράν καὶ διευθύνοντο πρὸς τὴν Γερί Ζαγαράν, σταθμὸν τῆς ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Ἰάμπολιν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

Πανοικεῖ ὥς ἐκ τούτου ἤρξατο ἐν τῇ ἀνατολικῇ Θράκῃ ἡ μετοικεσία. Δεκακισχίλιαι περίπου οἰκογένειαι ἔκ τε Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐκ τῶν περὶ συνελθοῦσαι ἀνέμενον ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ὅπως ἀπέλθωσιν ἀλλαχοῦ, 600 δὲ ἢ 700 ψυχὰς φέρει ἀπὸ τεσσάρων ἡδὴ ἡμερῶν καθ' ἑκάστην ὁ σιδηρόδρομος.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων ἐκτὸς

τῆς περὶ ἀνακωχῆς μερίμνης, περὶ ἧς ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν ἐβδομάδι λόγος γίνεται, ἐγέννησε καὶ τὴν μερίμναν περὶ ἀμύνης τῆς πρωτευούσης ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ἀνακωχῆς. Ἐπὶ δὲ τούτῳ μετέβη τὴν τετάρτην πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Γαταλδζα, Χενδέκιοϊ, Δέρκοις ὀχυρωμάτων τῆς πρωτευούσης ὁ ὑπουργὸς τοῦ πυροβολικοῦ Δαμάτ Μαχμουτ πασσᾶς μετὰ πύλλων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου.

Ἐκ τῶν σερβικῶν μεθορίων καὶ περὶ τῶν σερβικῶν προελάσεων ἐκτὸς ἀσημάντων ἀψιμαχιῶν οὐδὲν ἕτερον ἠγγέλθη τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἢ ἡ ὑπὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων ἀνάκτησις τῇ 26/7 μετὰ διήμερον πεισματώδη μάχην τῆς πόλεως Κουρσουμλου, πρὸς δυσμὰς τῆς Νύσσης κειμένης. Ἀλλ' ὡς ἐξ ἰδιωτικῶν τινῶν ἐξάγεται εἰδήσεων, ἀφ' ἑτέρου οἱ Σέρβοι συνενωθέντες μετὰ τῶν Ρουμάνων ἀπέκλεισαν ὁλοσχερῶς τὴν Βιδύνην, ἐνῶ ταυτοχρόνως προέλασαν ἀρκούντως πρὸς νότον τῆς Λέσκοβατς πρὸς τὴν Πριστίναν καὶ εἰς ἱκανὰ ἐπέδραμον σημεῖα τοῦ νομοῦ Κοσσυφοπεδίου.

Ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις τοῦ πολέμου ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀσίᾳ ἡ θέσις διατελεῖ σχεδὸν στάσιμος.

Τὸ πλοῖον *Μερσίνα*, οὗ τὴν ὑπὸ ῥωσσικοῦ κατὰδρομικοῦ σύλληψιν ἠγγείλαμεν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἡμῶν ἀριθμῷ, συνελήφθη τὴν 13/25 μεταξὺ Περθενίου καὶ Ἀμάστρας κατὰ τὰς ἀσιατικὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου. Ἐφερε δὲ κατ' ἀπογραφὴν 785 στρατιώτας, 4 ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, 9 ὑποδεεστέρους, 12 γυναικόπαιδα, 808 δέγκια ἐμπορευμάτων, 216,270 γρόσια εἰς χρηματοδέματα καὶ λοιπά.

Μεθ' ὅλας τὰς περὶ ἀνακωχῆς πιθανότητας, ἡ Ῥωσσία πρὸς ἀποσόβησιν τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἀγγλίας μεγίστας ποιεῖται παρασκευάς. Διετάχθη, λέγεται, ἡ ἐπὶ πόλεμον πρὸς νότον κίνησις 250,000 ἀνδρῶν, ὁ σχηματισμὸς νέου στρατοῦ ἐν Βαλτικῇ ἐξ 90,000 ἀνδρῶν, παρηγγέλθησαν δὲ 200,000

τυφέκια ἐν Βερολίνῳ καὶ 60 τορπιλλοφόρα πλοῖα ἐν Φιούμη. Οὕτω, φαίνεται, πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἅπαξ ἔτι τὸ ἀξίωμα: *Si vis pacem, para bellum*.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ

1877.

Γεγονὸς μέγα, ὁ ἀνὰ τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην μαίνόμενος ῥωσσοτουρκικὸς πόλεμος, ἀναπροσπάστως ἐν τῇ ἱστορίᾳ συνδέεται μετὰ τοῦ φθίνοντος ἔτους 1877.

Τὸ λῆγον τοῦτο ἔτος μίαν ἔτι ἡλικίας μονάδα προστίθουσιν εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τοῦ παρόντος δὲ εἰς τὸ παρελθόν καὶ τοῦτο συγκαταριθμεῖται. Ἐν τούτοις φοβερὰ παρατείνεται εἰσέτι ἡ ἀνθρωποκτόνος πάλη, ὡς δ' εἰκὸς ἐκ βάθρων σκαλεύουσα αὕτη πᾶν πολιτικὸν καὶ ἐμπορικὸν οἰκοδόμημα, τοῖς ἐπιζῶσι θνητοῖς ἀνεξιτήλους ἐγκαταλείπει τὰς πρὸς τὸ 1877 συνδεομένας λυπηρὰς ἀναμνήσεις.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους πρόδηλον ὅσημέρῃ καθίστατο ὅτι αἰματηροτάτου ἀγῶνος ἡ συγκρότησις ἐπέκειτο, τοῦτο μὲν ἐνεκα τῆς τῶν Ῥώσσιων προθέσεως ὅπως ὅσον ἐνεστὶ τὸν κύκλον τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας μειώσωσι, τοῦτο δὲ ἐνεκα τοῦ τῶν Τούρκων πόθου ὅπως ὅσον τάχος τὸ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς Τουρκίας δικαίωμα τῶν Φράγκων ὀριστικῶς ἀποποιηθῶσιν. Ἐπέκειτο λοιπὸν ἡ σύγκρουσις, καὶ ὁμῶς οὐδόλως προέβλεπον αὐτὴν ἐκείνοι οἵτινες καὶ λόγῳ συμφέροντος καὶ λόγῳ καθήκοντος ὤφειλον νὰ προὐίδωσι τὰ καὶ αὐτήν. Ἐν τούτοις μῆνας ἐξ πρό τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἡ Α.Μ. ὁ αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν διὰ διατάγματα αὐτοῦ ἐπέτασσε τὴν ἐπὶ πόλεμον κίνησιν τῶν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος προορισθέντων στρατευμάτων, τὰ δὲ γεγονότα ἀπέδειξαν ἔκτοτε ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Β', εὐαρίθμους ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποφασισθείσης πάλαι παρασκευάσεως ἀγωνιστὰς, καὶ τὸ ποῖόν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν σημασίαν τῆς ἐπιχειρήσεως παντελῶς ἠγνόει. Ἀτύχημα ἦν τοῦτο καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν καὶ διὰ τὴν Τουρκίαν καὶ διὰ τὴν Εὐρώπην ὅλην, διότι πᾶσιν ὠφέλιμος ἦτο ἡ τοῦ πολέμου ὅσον ἐνεστι βραχεία παράτασις.

Ἡ πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος προορισθεῖσα καὶ διατυμπανισθεῖσα κατὰ τὴν ἐναρ-